

Rejtvénykedvelők klubja

A szegedi Juhász Gyula Művelődési Ház első emeletén új klub alakult. A tündzser és nyugdíjas rejtvénykedvelők minden héten kétszer, hétfőn és csütörtökön találkoznak egymással. A hobbysok nagy örömmel fogadták az új kezdeményezést, máris 250 tagja van a társaságnak.

A pénz körbejár

Asotthalom tévész-irodájából látni, hogy a krumplicsodón autók vergődnek. Nagy a homok, elül az autó. Az elnök káromkodik, hogy szó nélkül összevágják a krumplicsodót. Bejön a könyvelőklány, az meg sír. A háztáji kukoricáját is összetaposták. Egész nyáron kapálta, most vége lett. Amerről a villany vezeték, arra mindent összetapos az autó.

Kérdezem a homokkal küszködő sofőrt, hogy is megy a játék. Azt hiszi károsult vagyok én is, fölvilágosít tehát, hogy kártérítési igényt kell benyújtanom. Meg is nyugtat, hogy biztosan megkapom azt az összeget, ami jár, mert ez így szokás. Úgy látszik, hamar jöbba lettünk, mert további felvilágosítással is szolgált. Azt mondja, hogy alapján véve mégiscsak fölösleges kártérítési igényt benyújtanom. Igaz, hogy kifizetik, de utána visszakérlik. Mert egyszerűen hozzászámítják a villanyvezetés költségeit.

Csavaros észjárás, tagadhatatlan. Csak az a baj, hogy előtűk járt a belvív, a sok eső, a fagy — egy teljesen rossz esztendő. Annyit kéne csak belátni, hogy a DÁV dolgozóinak is több pénzt kell a piacra vinniük, ha ők is beállnak a mezőgazdasági kártevők sorába. Mert a forint így is körbejár.

H. D.

Termákvíz Mihályteleken

Kitartó törekvése mezőgazdaságunknak, hogy többet, jobbat termeljen, és mindezt hamarabb tegye, mint mostanáig tette. E törekvés gazdag eszköztárában egyre többször emlegetik természetföld adott kincsünket, a föld alatti meleg vizet. Üveg-házak fűthetők vele, az üvegházban akkor is teremhet zöldség, amikor kint hó borítja a határt. Primőröket ehetünk a tél kelles közepén. Palánta is nevelhető a melegházban, hogy mire kiteszünk, rögtön lehessen kiültetni. Ami azelőtt nyári vagy nyár végi növénynek számított, elvárjuk lassan, hogy tavasszal asztalunkra kerüljön már, ne csak mutatába, csemegének, hanem a kisebb pénzüket számára is hozzáférhető áron.

Termákvizekben gazdag vidék a miénk. Egyre-másra fúrják kútjainkat olyan mélyre, ahol geológusaink számítása szerint meleg viznek kell lennie. Drága ugyan egy kút, de előbb-utóbb behozza költségeit.

A város közvetlen közelében, a baktói kertésznek földrajzilag mintegy az ellenpontjaként, Mihályteleken buggyant föl tegnap majdnem kétezer méter mélyből az Új Élet Termelőszövetkezet majorjában a víz. Először 75 fokot mértek, estére már 82-re emelkedett a higanyszál, és még nem biztos, hogy megállt.

Aki hamar hasznát akarja látni, annak jóval előre el kell készítenie a hasznosítás tervét. Itt régen elterveztek már, hogy a major épületeit is vele fűtik, a csirkeházat, az ellető istállót, a borjünevelőt, a műhelyeket és a szociális épületeket, de a háromlagutas olajtűzelésű paprikaszárítóhoz is készítenek egy hévízzel táplált szikkasztót. Aki a major méreteit, az épületek sorát ismeri, tudja, hogy ez önmagában is komoly nyereség lesz, de a fő cél nem ez.

Egyelőre meglevő anyagok felhasználásával mobilrendszerű hajtatóházat telepítenek négyezer négyzetmé-

teren. Erre még nem mondhatjuk, hogy ez a csúc, hiszen egy jó kút nagyobb területet is fűteni tud. Csak hogy az üvegház drága. Van azonban olyan megoldás, ami olcsóbb is, és a mihálytelekiek kimondottan mesterei: a fólia. Nyolcvanezer négyzetméter borítanak be a terv szerint a hófehér műanyagfedővel úgy, hogy a talajt fűtőcsövekkel hálózák be. Erre is azt mondja az elnök, hogy egyelőre. Pontosabb tervük szerint annyit, amennyit a víz fűteni tud.

Szegediek, városiakok természetesen örömmel vesszük a primőrök szaporodásának híreit is. Tudomásul vesszük, hogy ez ösztönzi beruházásra a gazdaságokat. Várjuk azonban azt is, ettől az egy kúttól is, hogy több lesz a szabad földön természet zöldségünk, ezzel jelentkeznek hamarabb, hiszen tömegélelmezési szempontból ennek van nagyobb jelentősége. Erre is készülnek, most már teljes gözzel.

Egy termálkút a kertészkedés egész struktúráját megváltoztathatja. Van-e elegendő szakember? Mihályteleken alaptalan az aggodalom, itt mindenki kertész. Irányítónak kell csak néhány új ember, az pedig a kút után hamarosan lesz is.

Horváth Dezső

A legolcsóbb alhérllet

Atépités után a Majakovszkij-kollégiumban

Mit kérnének el ilyen alhérllet szobáért? — sóhajtott fel Gulácsy Éva igazgató, miközben a délelőtti csendben végignyitogattuk a Majakovszkij-kollégium házótermeit. Az emeletes ágyak példás-feszesen simultak a falhoz, a színes takarókon jókedvűen lubickolt a függönyökön áttörő fáradt októberi napugár.

Az igazgatózó zsúfoltságra panaszkodott: a nyolcvan férőhelyre tervezett kollégiumban 180 középiskolás lány lakik, 8—16 ágyas szobákban. Majd öt évig tartott az atépités, ötmillióba került, s a nagy felfordulás után a tavalyi volt első nyugalmas esztendőjük.

Elégedetlenségre azért nincs okuk, bár az igazgatózó megjegyzi, másként tervezte volna a kollégiumot. Kevés tanulószobájuk van: a földszinti tévéterem és ebédlő összenyitva is csupán szükségmegoldás, az emeleti terem kicsi, kevés. Olykor a hálóba kerülnek a könyvek, füzetek, itt készülnek a lányok másnapra — noha asztal, szék minden negyediknek sem jut. Szűk a társalgó is.

A Majakovszkij-kollégium idén tizesztendő, a jubileumra jövő tavasszal pinceklubot nyitnának az alagsorban. Amit lehet, társadalmi munkával vállalják.

Kovács József, a művelődésügyi osztály vezetője be rendezést ígért — az igazgatózó pedig mosolyogva „fenyegetőzött”: szaván fogja. A társas együttlét a közösség foglalkoztatásának megannyi formáját kínálná; játékok, kellenének, hozzá pénz. Csak hogy évek óta nem tudnak munkát vállalni, amit rendszeres megfizetnek.

Szegeden, az iskolavárosban kevés a diákothoz. A Majakovszkij-lánykollégium is egyetlen a maga nemében, sokan lakják, évente még többet kopogtatnak ajtaján. Az elsősök férőhelyre kétszeres túljelentkezés volt. Drága az alhérllet. Öt középiskola tanuló laknak itt: indokolt, hogy körültekintően válasszák ki a legérdemesebbeket. Anyagi helyzet, tanulmányi eredmény egyaránt latba esik a szelektálásnál, ez a „legolcsóbb alhérllet”.

Kiváltképp az elsősök felvételénél kérjük ki az iskolák véleményét — mondja az igazgatózó —, ott van a diákok személyi lapja, jellemzése. Idén tabula rasát csinálunk. Az az érzésem, néhány tanulóknak luxus a kollégium. Különösen, ha figyelembe vesszük, több vidéki lánynak itt lenne a helye. Szeretném elosztani a tévhitet: aki azonnal nem kerülhetett be, később alkalma lehet, hiszen a felvételleket évente megújítjuk — a bentlakóknak is. Szigorú méltányosságot akarunk: az igazán rászoruló bekerülését feltétlenül szorgalmazzuk. A fentiekből tulajdonképpen következik, a diákok tanulmányi átlaga jó, tavaly évszáron 3,9 volt — legjobb a megyében. Mindenki tudja: a bizonyítvány belépőjegy az olcsó kollégiumba.

Pezsgő közösségi élet folyik. Hat kisebb diákcsoport, két nagyobb teremközség szervezte a programot. Heti beszámolóik készülnek, havonta értékelik a csoportok munkáját, juta-

lom, és büntetőpontokat osztanak. Naplót vezetnek, aktív a diáktanács. Az in-

anyag hiatal, ezekben az években alakítja, formálja arcukat, hagyományait, melyek jellegzetessé, egyedivé, vonzóvá tehetik a későbbiek során. Közös kirándulások, tárlatséták, társas mozilátogatások, irodalmi, zenei estek, politikai-világneveti előadások, viták, sportdelutának mindmind a közösség mozgatásának hasznos rugói. De hát a klub, az a bizonyos pinceklub, melyhez máris vérmes reményeket fűznek — még nincs. A kollégium bármennyire is tiszta, képességeihez mérten lézssel, gondosan berendezett, ennyi diáknak szűk. És tulajdonképpen még messze van attól, hogy igazán felszerelt legyen.

Nikolényi István

NAPI KISLEXIKON

a meteorológiáról

A meteorológia görög származású szó, a légköri jelenségekkel foglalkozó tudományt jelenti. Hazánkban száz éve alapították a budapesti Meteorológiai Intézetet. Szegeden az egyetemen az 1900-as évektől működött a földrajzi tanteremben meteorológus csoport, az 50-es évek elején pedig a MALÉV egysége alatt a repülőtérén alakult külön meteorológiai állomás.

● **Szinoptikus jelentés?**

Időjárás előrejelzést csak a budapesti intézet előrejelző osztálya ad, Szeged és a többi vidéki állomások helyzetjelentést, úgynevezett szinoptikus jelentést szolgáltatnak minden órában. A hazai és az összes európai állomás által jelentett adatokból fejtik Budapestben a prognózist, azaz meghatározzák a várható időjárást.

● **Adatok?**

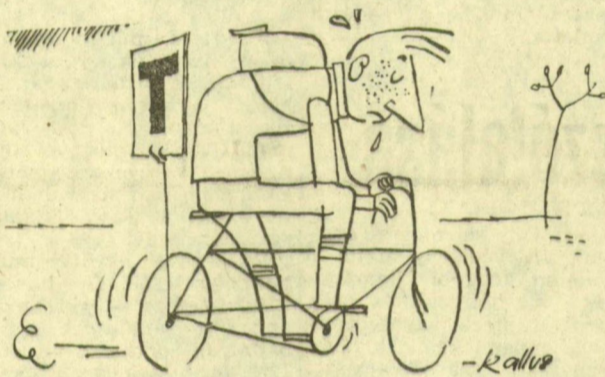
Szélirány, szélsőesség, hőmérséklet, látástávolság és felhőfajta — rövidre fogva ezek szerepelnek az adatszolgáltatásban. Hogy hány adat ez naponta? Ha csak azt említjük, hogy a felhőknek 27 fő fajtája és számtalan alfajtája van, már elképzelhetjük, hogy az óránként közölt jelentésekben mennyi adat szerepel.

● **Rádiószondázás?**

A szegedi obszervatórium 18 dolgozója közül 14-en a rádiószondázással foglalkoznak 1962 óta. A magasabb légrétegekben, 25—30 kilométer magasan mérnek az úgynevezett magassági légállapot vagyis időjárás viszonyokat a ballonnal felbocsátott műszerekkel, úgynevezett rádiószondával. Naponta kétszer időjárás elemeket (szélirány, szélsőesség, hőmérséklet stb.) mérnek, kétszer pedig csak magassági szemlért történik rádiószondázás. A rádiószonda jelentéseit főleg időjárás előrejelzéshez használják. A nemzetközi egyezmény szerint dolgozó rádiószondázó hálózatnak két obszervatóriuma van hazánkban, az egyik itt Szegeden, a fő obszervatórium pedig Pestlőrincen működik.

(Folytatjuk.)

Nagyképűség

-Kallós

posabb kombinációkat ismernek, mint ők.

— Jól van, barátom — mondta a költő csukott szemmel, kiszolgáltatottan lelke és idegzete fáradtságától. — Vedd át a posztomat, tartsd együtt a csoportot, mindenáron...

Egészen furcsán, az álom következtelen logikájával úszott emlékezetébe egy bronzbarna lány és nyomban utána fájdalom szakadt a szívére, hogy nem tudta befejezni a versét.

Azjött hangulatban folyt a beszélgetés a vármegyeháza első emeletének tízes szobájában. Ugyan Weinhoffer hivatali helyisége volt ez, ám Demeter Zoltán csendőri főhadnagy, a Nemzeti Számonkérő Szék politikai osztályának vezetője nem a félszemű nyilas partner iránti előzékenységből választotta a felderítő parancsnok szobáját, hanem a magát akarta megkímélni a hangos, örökké cigarettázó csődülettől. Így leereszkedő lehetett, s egyúttal tartózkodó. Egyre izgatottabban viselkedtek körülötte az emberek. Faragó hűvös magabiztosságot színlelve támasztotta a falat a cserépkályha mellett, Weinhoffer kintlódva mosorgott a széken íróasztala mögött, nem mert a demizonhoz nyúlni ezekben a feszült percekben. Dobrai István csendőri őrmester féltelmes természetével, buta hűségű ácsorgott Demeter közelében, Bede Antal csendőri zászlós alig tudott parancsolni vibráló idegeinek, telre készen izgott-mozgott, valósággal harapta a cigarettát.

— Remélem, senkinek sincs lámpaláza? — kérdezte könyvedén a főhadnagy, merő formáságból.

Dühét afféle vigyormosollyal palástolta Weinhoffer. Nem tudta megbocsátani Demeter Zoltánnak, hogy ilyen elegánsan, ilyen szemtellenül fosztja meg a sikertől. Oly magától értetődően vette át az akció irányítását a vagongyári kommunisták ellen, mintha ő a világon se lenne. Utálata nem kímélte Faragó Bélát, a helyettesét sem, aki arcátlanul keresi Demeter kegyeit, s vele, a parancsnokával, egyre közönyösebben viselkedik.

— Remélem, este tízig túl leszünk a nehezen — vélte a főhadnagy. — Mondja, Weinhoffer testvér, ide rendelte a két pártszolgálatot?

— Természetesen.

— Mindenekelőtt Németh Jánost hozzuk be Szabadhegyről. Egyébként könnyen megszökhetne, ha hírt kapna a letartóztatásokról. Erte fog

kimenni a két pártszolgálatos. Garantálják a megbízhatóságukat?

— Faragó testvér emberei, ő tudja — rándított a vállán Weinhoffer némi kelletlenséggel.

A főhadnagy bizalmára vágyakozó Faragó sietett a megnyugtatóssággal:

— Vállalom értük a felelősséget.

Nagyvonalúan vette tudomásul Demeter a kijelentést, s máris Dobrai Istvánra, a valószínűtlenül óriás termetű csendőri őrmesterre vetette parancsoló tekintetét:

— Vezesse elő azt a munkaszolgálatost!

— Parancsára, főhadnagy úr!

Ez a jelenet a gúnynál is jobban megszegyénítette Weinhoffert. Meg kellett érnie, hogy a saját szobájából, beosztását semmibe véve adjanak parancsot olyan ügyben, amelyben eddig korlátlan hatalma volt. Kedves pártszolgálatosai helyett a Nmezeti Számonkérő Szék csendőrei vigyáztak a fogdákra, beléjük botlott mindenütt, fölük kellett elkérni a kulcsot, ha kissé verekedni akart. Mintha alattomosan a letartóztatottak védelmére kelt volna Demeter főhadnagy. Az pedig mindennél világosabb hogy ezzel az akcióval teljes csufot úz beléle. A nagy fogásra kiküldi a saját csendőreit, míg az ő pártszolgálatosainak csak a jelmezes próba marad. Mert minek tekinthetné, ha nem személyes megalázásnak ezt a bevezető komédiát? Tessék Szabadhegyre menni, tartóztassák le azt az egyszerű bujkálót, addig ők, a Nemzeti Számonkérő Szék híres szakemberei, látványos színházi előadással fogják gyönyörködtetni a fő fejeseket, egyszerre tíz kommunista csapnak le a vagongyári szerzőgépüzemben!

Dobrai István csendőri őrmester egy gyűrt munkaszolgálatost taszított a szobába hatalmas mancsával.

— Igaz, hogy maga elektromérnök? — kérdezte tőle szelíden Demeter főhadnagy.

A munkaszolgálatost megzavarta a váratlanul szelíd hang és az a csodálatos tény, hogy magázták.

— Igen, kérem...

— Mi a neve?

— Geiger Aladár, jelentem alázatosan.

— Valódi békebeli név — jegyezte meg szinte barátságosan a főhadnagy. — Remélem, szívesen segít nekünk. A zászlós úr majd elmagyarázza a feladatát.